

II.

Rettighedsfortabelse i vore Nabolande.

T y s k l a n d.

Efter Straffeloven af 1871 medfører enhver Tugthusstraf livsvarig Udelukkelse fra Tjeneste i Hær og Søværn og fra offentlige Tjenester. Endvidere kan der ved udtrykkelig Bestemmelse i Dommen ske Frakendelse dels af „borgerlige Ærerettigheder“ under eet, dels af enkelte Rettigheder.

Tab af „borgerlige Ærerettigheder“ omfatter vedvarende Tab af offentlige Tjenester og af Rettigheder hvilende paa offentlige Valg samt af Adgangen til i det i Dommen fastsatte Tidsrum at udøve forskellige Rettigheder, saasom Adgangen til at indtræde i Hær eller Søværn, til at opnaa offentlige Tjenester m. v. og til at stemme. Frakendelse kan kun ske, hvis Straffen naar op til Fængsel i 3 Maaneder eller strengere Straf.

De Rettigheder, der efter Straffeloven af 1871 kan frakendes enkeltvis, er dels offentlige Tjenester og Rettigheder hvilende paa Valg, dels Adgangen til offentlige Tjenester.

Et Regeringsforslag af 1927 til en Straffelov foreslog afskaffet Tab af „borgerlige Ærerettigheder“ og gav kun Regler om Tab af Adgangen til at opnaa offentlige Tjenester, hvormed bl. a. sidestilledes Tilhørsforhold til Rigsværnet og Rettigheder hvilende paa offentlige Valg, samt om Tab af Stemmeret. Af særlig Interesse er, at der skulde mindre til at fortabe Adgangen til offentlige Tjenester end til at fortabe Stemmeretten, hvilket begrundedes ved den rent praktiske Betragtning, at Udøvelsen af offentlig Tjeneste lettere giver Adgang til at skade fremmede Retsgoder end Udøvelse af Stemmeret. I Almindelighed krævede Forslaget til Fortabelse af Adgangen til offentlige Tjenester Idømmelse af en Straf af mindst 3 Maaneders Fængsel og til Frakendelse af Stemmeret Idømmelse af mindst 1 Aars Fængsel. — Lovforslaget blev ikke gennemført.

Ved en Lov af 24. November 1933 er der i Straffeloven indsat en Bestemmelse om, at naar nogen dømmes til Frihedsstraf i mindst 3 Maaneder for en Forbrydelse eller Forseelse, som han har begaaet under Misbrug af sit Kald eller Erhverv eller under grov Tilsidesættelse af de ham i Kraft af Kaldet eller Erhvervet paahvilende Pligter, kan Retten tillige forbyde ham Udøvelsen af Kaldet, Erhvervet eller den paagældende Erhvervsgren for 1—5 Aar, naar dette er nødvendigt for at beskytte Almenheden mod yderligere Fare. Ved en Lov af 28. Juni 1935 er det bestemt, at Retten efter Forløbet af 1 Aar betingelsesvis kan ophæve Forbudet.

Den tyske Næringslov af 1869 stiller overhovedet ikke Krav om Ustraffethed som Betingelse for at udøve Næring fra fast Sted, bortset fra visse særlige Erhverv. Vissé Vandelsbetingelser stilles derimod for Erhvervelse af Vandrebrev, der dog ikke kræves til Omvandring indenfor Bopælskommunen.

E n g l a n d.

Domme for visse grovere Forbrydelser („treasons“ og „felonies“) lydende paa Dødsstraf, Strafarbejde, Fængsel med haardt Arbejde eller andet Fængsel i over 12 Maaneder medfører Tab af alle offentlige og kirkelige Stillinger og Hverv, Stillinger og Emolumenter ved Universitet, college eller anden Korporation saavel som Pension eller Aldersrente af offentlige Kasser. Den dømte er derhos, *indtil Straffen er afsonet*, ude af Stand til at beklæde offentlige og kirkelige Stillinger og Hverv, at vælges til eller virke som Parlamentsmedlem eller iøvrigt at vælge, stemme eller udøve andre Rettigheder i offentlige Anliggender. Endvidere er Personer, der idømmes Straf af en vis Størrelse, udelukkede fra at være Medlemmer af visse kommunale Raad. Endelig er Reglerne om Ar-